

Старий пес

Степан Руданський

Як Собака стеріг хату,
То його й тримали;
Як постарівся, небора,
Взяли та й нагнали...

Іде, бідний, дорогою,
Притулку шукає;
Аж у лісі на поляні
Вовк його здиває.

"Куди,— каже,— йдеш, Собако?"
"Притулку шукати!.."
"А що ж твої господарі?"
"Та вигнали з хати!"

"Ну, нічого! Будеш,— каже,—
У мене служити;
В мене будеш, як дитина,
У розкошах жити..."

А чи їв ти що сьогодні?!"
"Ні,— каже,— нічого!"
"Тож ходімо обідати!" —
Каже вовк до нього.

Ідуть вони темним лісом,
Ідуть чагарями,
Ідуть вони пустим зрубом,
Буйними ланами;

Ідуть степом!.. На степові
Стадо коней грає...
Вовк пригнувся, поглядає,
Здобич вибирає...

"Бачиш,— каже,— ту лошицю,
Що білії п'яти?"

"Бачу",— каже. "Ото з неї
Будем обід мати".

І в минуті почав землю
Під собою дерти;
Зачав дерти сиру землю,
Як навісний, жерти.

"Подивися-но на мене —
З'їжилась чуприна?.."
"З'їжилась,— Собака каже.—
Встала, як щетина!.."

Знов він землю під собою
Зачинає дерти,
Зачинає землю дерти,
Як навісний, жерти.

"А поглянь-но мені в очі!
Чи посоловіли?"
Пес поглянув йому в очі:
"О, посоловіли!.."

Вовк, як куля, до лошиці!
Та й не сподівалась...
Стадо в ноги, в чисте поле!..
Лошиця осталась.

Беруть вони ту лошицю
Теплу ще білують.
Збілювали тлусті стегна,
Стали та й балують...

Попоїв Пес та й гадає:
"Нічого служити...
Тепер собі і без Вовка
Я вже можу жити.

Тільки землі наїстися
Та сміло кидатись,
І будь огир, будь лошиця,

А мусить піддатись".

І наїжився до Вовка
Та й давай брехати,
Давай Вовка голодного
Від лошиці гнати.

"Іди,— каже,— коли хочеш,
А то прийдуть люди —
Тоді тобі, вражий Вовче,
Та й із милом буде!"

Подивився Вовк на нього,
Як на того біса,
Махнув хвостом, стрепенувся
Та й пішов до ліса.

А Собака коло стерва
Днює і ночує...
Тільки в неї і роботи,
Що балом балує...

І скінчила всю лошицю,
Поживи шукає.
Іде собі дорогою,
Аж Кота здиває.

"Куди, Котику, мандруєш?"
"Притулку шукати!"
"А що ж твої господарі?"
"Та вигнали з хати!"

"Ну, нічого, будеш,— каже,—
У мене служити;
В мене будеш, як дитина,
У розкошах жити!"

А чи їв ти що сьогодні?"
"Ні,— каже,— нічого!"
"Тож ходімо обідати!" —
Каже Пес до нього.

Ідуть вони по степові,
Табун коней грає.
Пес найкращую лошицю
З стада вибирає.

"Видиш,— каже,— ту лошицю,
Що білії п'яти?
Ото зараз,— каже,— з неї
Будем обід мати!.."

І в минуті став Пес землю
Під собою дерти,
Став він дерти сиру землю,
Мов навісний, жерти...

"А що,— каже,— подивися:
Чи чуприна встала?"
"Ба ні,— каже,— щось не встала!"
"Та кажи, що встала!"

"Ану тепер подивися!
Чи встала чуприна?"
Хоть не встала, а Кіт каже:
"Встала, як щетина".

Зачинає знов він землю
Під собою дерти,
Зачинає землю дерти,
Як навісний, жерти!

"А поглянь-но,— каже,— в очі,
Чи посоловіли?"
Подивився Кіт у очі:
"Не посоловіли!"

"Та кажи-бо, старий дурню,
Що посоловіли!"
Бере Котик та і каже,
Що посоловіли.

Він, як куля, до лошиці!

Вона — копитами!
Так Собака і розклався
Догори ногами!..

Прийшов Котик, глянув в очі —
Очі вже темніли...
"Отепер,— собі промовив,—
То посоловіли!"